

RAAP BELGIË – RAPPORT 954

ARCHEOLOGIE NOTA

Batterijpark te Vilvoorde

[DEEL II: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN]

Bureauonderzoek – 2023C248

Landschappelijk bodemonderzoek – 2023C249

[COLOFON]

[TITEL] Archeologienota Batterijpark te Vilvoorde
Deel II: Programma van Maatregelen
Bureauonderzoek – 2023C248
Landschappelijk bodemonderzoek – 2023C249
Waarderend archeologisch booronderzoek –

[VERSIE] 22 maart 2023

[AUTEUR(S)] I. Depaepe

[PROJECTLEIDER] L. Ryckebusch

[PROJECTMEDEWERKERS]

[PROJECTBEGELEIDER]

[AARDKUNDIGE]

[RAAPPROJECT] VIBA01

[ERKEND ARCHEOLOOG] RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

[BEWAARPLAATS DOCUMENTATIE] RAAP België BV, Begoniastraat 13, 9810 Eke

[BEVOEGD GEZAG] Agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV
Begoniastraat 13
9810 Eke
Telefoon 09/311 56 20
E-mail: raap@raap.be
Website: www.raap.be

© RAAP België BV, 2023

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

[DOOR VERGUNNINGVERLENER IN DE VERGUNNING OP TE NEMEN VOORWAARDEN]

Er dient geen aanvullend archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Het volledige terrein wordt vrijgegeven.

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave.....	3
1 Gemotiveerd advies – geen vervolg	4
1.1 Administratieve gegevens	4
1.2 Samenvatting van het vooronderzoek	5
1.3 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek	6
2 Programma van maatregelen.....	7
3 Bibliografie	8
4 Lijsten van opgenomen figuren en tabellen	9
4.1 Tabellen:.....	9

1 GEMOTIVEERD ADVIES – GEEN VERVOLG

In dit hoofdstuk voorafgaand aan het feitelijk programma van maatregelen wordt duidelijk gemaakt waarom er op basis van het archeologische vooronderzoek al dan niet een aanvullend archeologisch onderzoek moet worden uitgevoerd in het kader van de het dossier waar deze archeologienota deel van is. Er moet daarbij benadrukt worden dat dit document (het programma van maatregelen) niet afzonderlijk kan worden beschouwd van het verslag van resultaten dat het eerste deel vormt van dit rapport.

1.1 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Tabel 1. Administratieve gegevens.

Projectcodes agentschap Onroerend Erfgoed ¹ :			
- Projectcode bureauonderzoek	2023C248		
- Projectcode landschappelijk bodemonderzoek	2023C249		
Onderzoekskader	Opstellen van een archeologienota voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen		
Erkend archeoloog	RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)		
Naam plangebied	Batterijpark		
Adres	Jan Frans Willemstraat		
Deelgemeente/gemeente	Vilvoorde		
Provincie	Vlaams-Brabant		
Kadastrale gegevens	Grimbergen; Afd. 1; Sectie B; percelen 251C, 246P en 221C. Vilvoorde; Afd. 3; Sectie E; percelen 115S, 115T en 115Y.		
Oppervlakte betrokken percelen	198.337 m ²		
Oppervlakte plangebied	198.337 m ²		
Oppervlakte geplande bodemingrepen	32.177 m ²		
Bounding box in Lambert-coördinaten:	zuidwest: noordoost:	X: 153.379 X: 154.561	Y: 181.023 Y: 181.510

¹ Voor elke fase van vooronderzoek is een projectcode bekomen bij het agentschap Onroerend Erfgoed. Deze projectcode is op alle documenten van het vooronderzoek, registratie, verpakking van vondstenmateriaal en verpakking van stalen aangebracht.

1.2 SAMENVATTING VAN HET VOORONDERZOEK

RAAP België stelde een archeologienota op voor het plangebied Batterijpark te Vilvoorde. Dit gebeurde in functie van het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. Het archeologisch vooronderzoek heeft tot doel na te gaan of er kans is op aanwezigheid van waardevolle archeologische resten. Er zijn gegevens verzameld over de aardkundige, archeologische en historische context van het plangebied. Op basis daarvan is een archeologische verwachting opgesteld en is nagegaan wat de invloed is van de werken op het archeologisch erfgoed. Deze onderzoekstappen hebben geleid tot een advies. **Deze archeologienota is een herwerking en samenvoeging van het dossier 'Vilvoorde STEG-project' met de archeologienota met ID 17215² en nota met ID 19720³.**

Topografisch gezien is het plangebied gelegen op de oostgerichte helling in de Zennevallei, in een overgangsgebied tussen heuvelruggen in het zuiden en de noordelijke vlakte richting de Dijlevallei. De huidige loop van de Zenne bevindt zich door de wijziging van de bedding in de 20ste eeuw langs de zuidoostelijke grens van het plangebied, terwijl deze voorheen een meanderend verloop kende, deels doorheen het plangebied. Wanneer meer in detail op het DTM wordt gekeken, is een duidelijk reliëfverschil in de noordelijke en oostelijke helft van het plangebied zichtbaar. Het plangebied bevindt zich tussen 13,5 en 15,5 mTAW. Mogelijk is dit gerelateerd aan de opbouw, afbraak en/of sanering van de voormalige elektriciteitscentrale. Op de bodemkaart is het plangebied gekarteerd als bebouwde zone. In de onmiddellijke omgeving komt een complex aan zandleembodems met variërende bodemopbouw en -vochtigheid die typisch is voor een alluviaal gebied.

De CAI toont verschillende vindplaatsen in de omgeving. Het betreft een weg uit de Romeinse tijd, een houtbouw met omringende gracht uit de vroege middeleeuwen die in de volle middeleeuwen uitgroeide tot een motte, enkele sites met walgracht uit de late middeleeuwen en nieuwe tijd en resten van een 19de-20ste-eeuwse voorloper van een huidige weg.

Op basis van het historisch kaartmateriaal en de orthofoto's kan gesteld worden dat het plangebied zich tot de 2de helft van de 20ste eeuw binnen de alluviale vlakte van de Zenne bevond. Vanaf de tweede helft van de 20ste eeuw is het terrein in gebruik als elektriciteitscentrale, die doorheen de decennia enkele veranderingen doormaakte.

Het plangebied bevindt zich dus in een omgeving met archeologisch potentieel. De CAI toont een ingebruikname van het landschap vanaf de Romeinse tijd, maar oudere vindplaatsen zijn niet uitgesloten. Gezien de gunstige ligging is er voor de locatie van het plangebied een verwachting op zowel steentijdsites als sporenvindplaatsen vanaf het neolithicum t.e.m. de nieuwste tijd.

Hoewel er een bepaalde archeologische verwachting voor de locatie van het plangebied geldt, kan de recente verstoringshistoriek een zekere bodemimpact met zich hebben meegebracht. Op basis van het onderzoek blijkt dat er echter nog onvoldoende gegevens bekend zijn omtrent de gaafheid, en bijgevolg het specifiek archeologisch potentieel van het projectgebied. Verder archeologisch vooronderzoek was nodig in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek.

Na het landschappelijk bodemonderzoek moet de archeologische verwachting die werd opgesteld in de bureaustudie bijgesteld worden. Er werden geen indicaties voor steentijdgevoelige zones teruggevonden. Nergens kon een stabilisatiehorizont of complexere bodemvormingen worden teruggevonden bovenop de fluviale afzettingen. De verwachting voor steentijdsites werd daarom teruggebracht naar zeer laag tot onbestaand. De verwachting op sporensites bleef op basis van het landschappelijk bodemonderzoek overeind. De resultaten hebben aangetoond dat voor die delen van het plangebied waar een AC-profiel zonder sliblaag werd vastgesteld, nog steeds een archeologisch potentieel geldt.

Na het aftoetsen van de geplande verstoringsdiepte met de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek kan worden geconcludeerd dat bij de geplande ingrepen binnen dit dossier geen relevante archeologische niveaus geraakt zullen worden, rekening houdend met een buffer van 30 cm. Er worden **geen verdere maatregelen geadviseerd**.

² [Vooronderzoek Vilvoorde STEG-Project | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed](#)

³ [Vooronderzoek Vilvoorde STEG-Project | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed](#)

1.3 DE VOLLEDIGHEID VAN HET UITGEVOERDE VOORONDERZOEK

Tijdens het bureauonderzoek zijn de noodzakelijke landschappelijke, archeologische en historische data geraadpleegd. Op basis van deze gegevens kan uitspraak worden gedaan over de aan-/afwezigheid van archeologisch erfgoed. Er is een archeologische verwachting opgesteld en de afweging voor de noodzaak tot verder vooronderzoek heeft een voldoende gefundeerde conclusie opgeleverd.

De geplande werkzaamheden zullen geen impact hebben op eventueel aanwezige archeologische resten. Na het aftoetsen van de geplande verstoringsdiepte met de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek kan worden geconcludeerd dat bij de geplande ingrepen binnen dit dossier geen relevante archeologische niveaus geraakt zullen worden, rekening houdend met een buffer van 30 cm. Er worden geen verdere maatregelen geadviseerd.

2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Er wordt **geen aanvullend archeologisch onderzoek geadviseerd** in het kader van deze archeologienota en de bijbehorende vergunningsaanvraag.

Wel blijft de **meldingsplicht** gelden bij **toevalsvondsten** (ofwel de vondst van een roerend of onroerend goed met archeologische erfgoedwaarde, zoals deze omschreven wordt in Artikel 5.1.4. van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013). Dit geldt voor vondsten gedaan buiten de context van archeologisch vooronderzoek, archeologische opgravingen, of gebruik van een metaaldetector.⁴

⁴ Procedure: een archeologische toevalsvondst dient binnen drie dagen gemeld te worden aan het agentschap Onroerend Erfgoed, waarbij de vondst en haar vindplaats beschermd worden tot tien dagen na het vinden. De melding kan gemaakt worden via de website: <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/vondstmeldingen/toevalsvondsten/formulier>.

3 BIBLIOGRAFIE

GERAADPLEEGD KAARTMATERIAAL:

AGIV (2021) Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. 2020.03. agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV (2022) Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB). Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/7c823055-7bbf-4d62-b55e-f85c30d53162>.

OVERIGE BRONNEN:

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED (2019) CODE VAN GOEDE PRAKTIJK VOOR DE UITVOERING VAN EN RAPPORTERING OVER ARCHEOLOGISCH VOORONDERZOEK EN ARCHEOLOGISCHE OPGRAVINGEN EN HET GEBRUIK VAN METAALDETECTOREN (versie 4.0). Vlaamse Overheid.

4 LIJSTEN VAN OPGENOMEN FIGUREN EN TABELLEN

4.1 TABELLEN:

Tabel 1. Administratieve gegevens.....	4
--	---